कालिका गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः २ संख्याः १३ मितिः २०७५/१०/०५

भाग-१

कालिका गाउँपालिका

ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि २०७५

प्रस्तावनाः

ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्न तथा निजहरुमा रहेको ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभवको सदुपयोग गरी निजहरुप्रति श्रद्धा, आदर तथा सद्भाव अभिवृद्धि गर्न साथै राज्यद्वारा तोकिएको सेवा एवम् सुविधाको उचित व्यवस्थापन गरी नेपालको संविधानको अनुसूची-८ को क्र.सं. १६ बमोजिमको कार्य गर्न ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि ऐन २०६३ (संशोधन सहित) को दफा २५ , ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण निर्देशिका २०७४ र नेपालको संविधान २०७२ को धारा ४१ अनुसार यस 'ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण कार्यविधि २०७५' जारी गरिएको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्याविधि नाम ' ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि २०७५' रहेको छ।

२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) संविधान भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ लाई सम्झनु पर्दछ।

(ख)ऐन भन्नाले ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि ऐन,२०६३ (केही नेपाल संशोधन गर्ने ऐन,२०७२ ले गरेको संशोधन समेत) सम्झनु पर्दछ।

(ग) 'नियमावली' ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली २०६५लाई सम्झनु पर्दछ।

(घ) 'स्थानीय तह ' भन्नाले गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्दछ।

(ङ) 'वडा कार्यालय ' भन्नाले स्थानीय तहको वडा कार्यालय सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद - २

उद्देश्य, आधार

३. उद्देश्य :

१. यस कार्यविधि को उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् :

क) ज्येष्ठ नागरिकहरुको पहिचान गर्ने र स्थानीय तहदेखि नै ज्येष्ठ नागरिकहरुको लगत राख्ने ।

ख) नेपालको संविधान अनुसार प्रदत्त ज्येष्ठ नागरिकहरुको हक अधिकार सुनिश्चित गर्न र जेष्ठ नागरिकको वर्गीकरण अनुसार सार्वजनिक सवारी साधन, सार्वजनिक कार्य, स्वास्थ्य सेवा, धार्मिक तथा सार्वजनिक स्थलमा ज्येष्ठ नागरिकलाई आवश्यक सेवा, सुविधा र सहयोग सरल रुपमा प्रदान गर्ने ।

ग) प्रचलित ऐन, नियमअनुसार ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सामाजिक सुरक्षा, न्याय, अधिकार र समानता प्रदान गरी निजहरुमा रहेको ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभवको सदुपयोग गरी विकास प्रक्रियामा सहभागी गराउने ।

२. परिचय-पत्र वितरणका आधार :

नेपालको संविधानको धारा ४१ मा उल्लेख भएबमोजिम ज्येष्ठ नागरिकको हक, ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी ऐन २०६३ (संशोधन सहित)को दफा २५ र ज्येष्ठनागरिक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम १५ अनुसार ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई परिचय पत्र दिने व्यवस्था लगायत ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरणका आधार हुनेछन् ।

४. लक्षित वर्ग :

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी ऐन, २०६३ ले परिभाषित गरे अनुसारका साठी वर्ष उमेर पुरा गरेका सबै नेपाली नागरिकहरु ।

५.ज्येष्ठ नागरिकको वर्गीकरण :

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम १४ को उपनियम (१) बमोजिम ज्येष्ठ नागरिकहरुको वर्गीकरण देहायवमोजिम गरिएको छ :

(क) सत्तरी वर्ष उमेर पूरा नगरेको ज्येष्ठ नागरिक,

(ख) सत्तरी वर्ष उमेर पूरा गरेको वरिष्ठ ज्येष्ठ नागरिक,

(ग) असहाय ज्येष्ठ नागरिक,

(घ) अशक्त ज्येष्ठ नागरिक,

(ङ) एकल ज्येष्ठ नागरिक ।

६.परिचय-पत्र वितरणका मापदण्ड :

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम १५ बमोजिम साठी वर्ष उमेर पुगेको नेपाली नागरिकलाई मात्र ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।

७.ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्रको ढाँचाः

ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचालाई नै आधार मानी ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्रको ढाँचा यस निर्देशिकाको अनुसूची १ बमोजिमको हुनेछ । ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्रको आकार (Size) नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको आकार बराबरको हुनेछ ।

८.परिचय-पत्र वितरण प्रक्रिया :

(क) ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र प्राप्त गर्न साठी वर्ष उमेर पुगेको ज्येष्ठ नागरिक स्वयम् वा निजको संरक्षकले सम्बन्धित स्थानीय तहका प्रमुख समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(ख) निवेदनमा आफ्नो उमेर खुलेको नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि र दुई प्रति अटो साइजको फोटो संलग्न हुनुपर्नेछ । यस प्रयोजनको लागि नागरिकताको प्रमाण-पत्र लाई आधार मानिनेछ ।

ग) ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र प्रदान गर्ने अधिकारी स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको पदाधिकारी हुनेछ ।

घ) परिचय-पत्र प्राप्त ज्येष्ठ नागरिकहरूको लगत तोकिए बमोजिमको सफ्टवेयरमा कम्प्युटराइज गरी न.पा. / गा.पा.को कार्यालयमा राखी वार्षिक रूपमा प्रदेश र संघको सम्बन्धित मन्त्रालयमा जानकारी

गराउनु पर्नेछ ।

ङ) ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्रको प्रतिलिपि लिन सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयको सिफारिश वा वडाको सिफारिश सहित सम्बन्धित स्थानीय तहमा निवेदन पेस गर्नुपर्ने छ ।

९.विविध :

क) सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रहेका विकट तथा दुरगम गाउँहरुमा रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरणका लागि सेवा सरल तरिकाले उपलब्ध गराउन कम्तिमा बर्ष को एक पटक ती टाउँहरुमा परिचय पत्र वितरण सम्बन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।

(ख) ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण सम्बन्धमा माथि उल्लिखित व्यवस्थाबाहेक प्रचलित कानुनको अधीनमा रही कार्यकारी प्रमुखले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १

ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्रको ढाँचा

ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र

फोटो

प.प. नं :-
नाम थरः ....
ना.प्र.न.: ....
ठेगानाः जिल्ला ....गा.पा./न.पा.: ....
वडा नं.: .... टोल/गाऊँ: ....
उमेरः .... लिङ्गः ....
उपलब्ध छुट तथा सुविधाहरु : ....
पति/पत्नीको नाम : ....
हेरचाह केन्द्रमा बसेको भए सोको विवरणः ....
संरक्षकको नाम, थर, सम्पर्क ठेगाना, मोवाइल नं. :
....
रक्त समूह र रोग भए रोगको नाम र सेवन गरिएको औषधिको नाम
....
प्रमाणित गर्ने अधिकृतको :-
दस्तखत :
नाम थर :
पद :
कार्यालय :
फोटो

प्रमाणीकरण मितिः २०७५/०९/२७ **स्वीकृत मितिः** २०७५/०९/२२

आज्ञाले,

शर्मिला न्यौपाने

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत